

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

10.06.2022

Баулы шәһәре

КАРАР

№108

«2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының шәхси ярдәмче хужалыкларын үстерү» муниципаль программасын раслау турында

«2021 елга, 2022 һәм 2023 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 2020 елның 27 декабрдәге 78-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы (2021 елның 25 декабрдәге үзгәрешләр белән), Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән агросәнәгать комплексына дәүләт ярдәме чаралары турында» 2018 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы карары нигезендә, шәхси ярдәмче хужалык алып баручы гражданның субсидияләре бирү һәм терлекчелек продукциясен житештерү күләмнәрен Баулы муниципаль районы территориясендә сөтчелек юнәлешендә мини-фермалар төзү исәбенә арттыру максатларында Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы башкарма комитеты

КАРАР ИТӘ:

1. Кушымтадагы «2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының шәхси ярдәмче хужалыкларын үстерү» муниципаль программасын расларга (алга таба – Программа).

2. Баулы муниципаль районы башкарма комитетына, Баулы муниципаль районы авыл җирлекләре территорияләрендә шәхси ярдәмче хужалык алып баручы гражданның сөтчелек юнәлешендә мини-фермалар төзү чыгымнарының бер өлешен каплау өчен, төзелеш материаллары (шлакоблоклар, ком, гравий һ.б.) сатып алуга бюджеттан тыш акчалар, иганәчеләр акчаларын бүлеп бирүне карарга.

3. Авыл җирлекләре башлыкларына, муниципаль район оешмалары һәм хезмәтләре җитәкчеләренә, Баулы муниципаль районы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсенә Программаны гамәлгә ашыру чараларын оештырырга тәкъдим итәргә.

4. Өлеге карарның үтөлешен тикшереп торуны Баулы муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең икътисадый үсеш буенча урынбасарына йөкләргә.

Баулы муниципаль районы
Башкарма комитеты җитәкчесе

И.И. Гозәеров

Баулы муниципаль районы
Башкарма комитетының
2022 елның 10 июнендәге
108 номерлы
карары белән расланган

«2022-2025 елларга
Татарстан Республикасы
Баулы муниципаль районының
шәхси ярдәмче хужалыкларын үстерү»

муниципаль программасы

Баулы шәһәре – 2022 ел
I. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программа исеме	«2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының шәхси ярдәмче хужалыкларын үстерү» муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Программа эшләү өчен нигезләр	<ul style="list-style-type: none"> - Россия Федерациясе Граждан кодексы; - “Шәхси ярдәмче хужалык турында” 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Россия Федерациясендә кулланучылар кооперациясе (кулланучылар жәмгыятьләре, аларның берлекләре) турында» 1992 елның 19 июнендәге 3085-1 номерлы Россия Федерациясе Законы; - «Авил хужалыгы кооперациясе турында» 1995 елның 8 декабрдәге 193-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон; - «2021 елга, 2022 һәм 2023 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында» 2020 елның 27 декабрдәге 78-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; - «Агросәнәгать комплексына Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән аерым юнәлешләр буенча дөүләт ярдәме чаралары турында» 2021 елның 31 маендагы 397 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; - «Татарстан Республикасы халкының шәхси ярдәмче хужалыкларын үстерү концепциясен раслау турында» 2006 елның 30 мартындагы 136 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары
Программа заказчысы	Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Баулы муниципаль районы башкарма комитетының икътисад һәм территориаль үсеш бүлеге, Баулы муниципаль районы Авил хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе

Программа максатлары	Халыкның шәхси ярдәмче хужалыкларын үстерү өчен уңай шартлар тудыру, авыл территорияләрен үстерү, тормыш дәрәжәсен яхшырту, авыл хужалыгы продукциясен житештерүче гражданныр мәшгульлеген һәм керемнәрен арттыру, Баулы муниципаль районы халкын азык-төлек белән тәэмин итүне яхшырту, хужалыклар санын арттыру
Программа бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - шәхси ярдәмче хужалыкларны үстерүне тәэмин итү һәм аларның керемнәрен арттыру; - социаль шартларны яхшырту һәм авыл халкының тормыш дәрәжәсен күтәрү; - Баулы муниципаль районының икътисадый актив авыл халкының мәшгульлеген арттыру, авыл халкының мәшгульлеген киңәйтү, аның керемнәрен, тормыш дәрәжәсен һәм матди хәлен күтәрү; - Баулы муниципаль районы халкын азык-төлек белән тәэмин итүне яхшырту, шәхси ярдәмче хужалыкларда житешлерелгән авыл хужалыгы продукциясе белән Баулы муниципаль районы азык-төлек базарын тутыруны яхшырту; - халыкның шәхси ярдәмче хужалыкларына ярдәм итүдә жирле үзидарәнең ролен күтәрү; - авыл хужалыгы продукциясенең артык өлешен сатуга ярдәм итү, шул исәптән муниципаль ихтыяжлар өчен сатып алулар һәм тәэмин итүләр оештыру юлы белән.
Программа чараларын башкаручылар	Баулы муниципаль районы башкарма комитеты, Баулы муниципаль районы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе, авыл жирлекләре башлыклары, шәхси ярдәмче хужалыклар
Программаны тормышка ашыру сроклары	2022-2025 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганақлары	2022-2025 елларда Программа чараларын үтәүгә бюджет чыганақлары исәбенә 711,0 мең сум күләмдә финанс чыгымнары, шулай ук бюджеттан тыш чыганақлар, иганә акчалары планлаштырыла. Күрсәтелгән чыганақлардан бирелә торган акчалар күләме фараз характерында була һәм, программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыру срокларын һәм этапларын ирешелгән нәтижеләр нигезендә төгәлләштерүне исәпкә алып, билгеләнгән тәртиптә ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.

<p>Программаны тормышка ашыруның Еллар буенча бүленгән көтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләгә күрсәткечләре</p>	<p>Программаны тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2025 ел ахырына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Баулы муниципаль районы халыкы терлекләренең баш саны (эре мөгезле терлекләрнең) арту; - шәхси ярдәмче хужалыклар һәм Баулы муниципаль районының гаилә фермалары тарафыннан терлекчелек продукциясен житештерү күләмнәрен арттыру; - Программа ярдәме белән үз хужалыкларын үстерү проектларын гамәлгә ашырган шәхси ярдәмче хужалыкларның санын арттыру - кимендә 15 берәмлеккә; - сөт юнәлешендәге мөгезле эре терлегенең баш санын 2021 елдагы күрсәткечтән киметмәү һәм шәхси ярдәмче хужалыкларда сөт юнәлешендәге эре мөгезле терлекләр баш санын 2021 елга караганда 5%ка арттыру.
--	---

II. Гомуми нигезлэмэлэр

Авыл хужалыгы илкүлэм икътисадның мөһим өлкәсе булып тора, агросәнәгать комплексының үзәк звеносын тәшкил итә.

Республика аграр сәясәте кысаларында федераль һәм республика максатчан программалары гамәлгә ашырыла.

Бюджет ярдәме ысуллары максатчанрак кулланыла башлады, бюджет акчалары исәбеннән процент ставкаларының бер өлешен субсидияләү нигезендә кредит бирү ысуллары камилләштерелде, авыл хужалыгы житештерүен һәм азык-төлек базарын дәүләт тарафыннан жайга салу ысулларын куллану киңәйде.

Әмма, күрелгән чараларга карамастан, районның авыл хужалыгы оешмаларында һәм шәхси хужалыкларда эре мөгезле терлекләрнең баш саны кимүгә таба бара, продуктивлыкның аерым күрсәткечләр дәрәжәсе түбән.

Агросәнәгать комплексында эшләүче халык саны кими, авыл торак пунктларында эшсезләр саны арта.

Районда авыл хужалыгын үстерүнең тискәре факторларына түбәндәгеләр керә:

а) базарга кагылышлы - авыл хужалыгы продукциясенә, сәнәгать продукциясенә һәм энергия чыганаclarына бәяләр диспаратеты, азык-төлек импортын арттыру шартларында авыл хужалыгы продукциясенә сатып алу бәяләренең түбән булуы;

б) финанс-икътисадый - авыл хужалыгын үстерүгә ярдәм итүгә һәм авылны социаль төзекләндерүгә жибәрелә торган муниципаль район бюджеты акчаларының күләме чикле булу, кредит ресурсларыннан файдалану мөмкинлеге булмау;

в) социаль - хезмәткә сәләтле халыкның читкә китүе (халыкның картаюы), авыл хужалыгы кадрлары кытлыгы.

Баулы муниципаль районында терлекчелек буенча житештерү күрсәткечләре кимүе кайбер шәхси ярдәмче хужалыкларның терлекчелекнең башка төрләренә күчүе белән бәйле, алар эре мөгезле терлекне бетерделәр (кәжәләр, кошлар үрчетә башладылар).

Терлекчелектә вәзгыятьнең начарлануына китергән төп сәбәпләр булып түбәндәгеләр тора: хезмәткә сәләтле халыкның башка төбөкләргә китүе, азык базасының кыйммәт булуы һәм терлекләрнең үзкыйммәте югары булу.

Халыкның тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрү, авыл территорияләрен үстерү, шулай ук халыкны азык-төлек белән тәэмин итү бурычларын хәл итү өчен илдә стратегик социаль-икътисадый үзгәртеп корулар барышында авыл территорияләренең

урынын һәм ролен яңадан карауны, шул исәптән авыл территорияләрен үстерү өчен алшартлар тудыру буенча түбәндәге чаралар күрүне таләп итә:

- тормыш эшчәнлегә шартларының уңайлылығы дәрәжәсен күтәрү;
- авыл халкының торак шартларын яхшырту;
- авыл җирлегендә хезмәтнең абруен күтәрү һәм җәмгыятьтә авыл тормышына уңай караш тәрбияләү;
- демографик хәлне яхшырту;
- авыл җирлегендә җирле үзидарәне һәм граждан җәмгыяте институтларын үстерү.

Икътисадый үзгәртеп корулар барышында аграр өлкәдә җитештерү потенциалы формалашты һәм планлы рәвештә үсә бара, аның алга таба үсеше авыл территорияләрен комплекслы үстерүнең тотрыклылыгына, икътисадый үсешнең кеше факторын активлаштыруга бәйле. Авыл территорияләренең социаль-икътисадый потенциалын үстерү, әлеге процесска юл бирү дәүләт аграр сәясәтенең стратегик бурычы булып тора, бу «Авыл хужалыгын үстерү турында» Федераль законда беркетелгән.

III. Программаның максаты һәм бурычлары

Программа максаты - Халыкның шәхси ярдәмче хужалыкларын үстерү өчен уңай шартлар тудыру, авыл территорияләрен үстерү, тормыш дәрәжәсен яхшырту, авыл хужалыгы продукциясен җитештерүче гражданныр мәшгульлеген һәм керемнәрен арттыру, Баулы муниципаль районы халкын азык-төлек белән тәэмин итүне яхшырту, хужалыклар санын арттыру.

Программаның төп бурычлары:

- шәхси ярдәмче хужалыкларны үстерүне тәэмин итү һәм аларның керемнәрен арттыру;
- социаль шартларны яхшырту һәм авыл халкының тормыш дәрәжәсен күтәрү;
- Баулы муниципаль районының икътисадый актив авыл халкының мәшгульлеген арттыру, авыл халкының мәшгульлеген киңәйтү, аның керемнәрен, тормыш дәрәжәсен һәм матди хәлен күтәрү;
- Баулы муниципаль районы халкын азык-төлек белән тәэмин итүне яхшырту, шәхси ярдәмче хужалыкларда җитешлелерелгән авыл хужалыгы продукциясе белән Баулы муниципаль районы азык-төлек базарын тутыруны яхшырту;
- халыкның шәхси ярдәмче хужалыкларына ярдәм итүдә җирле үзидарәнең ролен күтәрү;

- авыл хужалыгы продукциясенең артык өлешен сатуга ярдәм итү, шул исәптән муниципаль ихтыяжлар өчен сатып алулар һәм тәэмин итүләр оештыру юлы белән.

IV. Программаны гамәлгә ашыру юлы белән хәл ителә торган проблемалар характеристикасы һәм анализы

2021 елда барлык категория хужалыкларда авыл хужалыгы продукциясе күләме 2 844,2 млн. сум тәшкил иткән, үсеш темпы - 83,4%.

Муниципаль районда авыл хужалыгы белән 10 эре хужалык һәм 46 вак крестьян-фермер хужалыгы шөгылләнә.

Авыл хужалыгы предприятиеләре һәм КФХ буенча тулаем продукция 1 308,5 млн. сум тәшкил итте, шәхси ярдәмче хужалыклар буенча - 1 535,7 млн. сум.

Районда авыл хужалыгы жирләренең майданы 70 700 гектар тәшкил итә, шуларның 52 225 гектары сөрү жире.

Барлык төр хужалыкларда 2021 елда 21,5 мең тонна сөт житештерелгән (шул исәптән шәхси ярдәмче хужалыкларда - 6,4 мең тонна), 2,9 мең тонна ит житештерелгән (шул исәптән шәхси ярдәмче хужалыкларда - 1,1 мең тонна).

2021 елда район хужалыкларында барлык авыл хужалыгы продукциясен сатудан акчалата керем 817,7 млн. сумнан артык тәшкил иткән, бу алдагы ел белән чагыштырганда 21,7%ка кимрәк.

Баулы районының авыл хужалыгы өлкәсендә 630 кеше хезмәт куя. 2021 елда айлык уртача хезмәт хакы 26 745 сум тәшкил иткән, 2020 ел дәрәжәсенә карата үсеш темпы - 114,7%.

Район территориясендә 6 064 шәхси ярдәмче хужалык исәпләнә, эре мөгезле терлекләр саны - 4 100 (шул исәптән 1 560 баш сыер), 161 дуңгыз, сарык һәм кәжәләр - 4 790, кош-корт - 13500.

Авыл хужалыгы продукциясенең тулаем күләме 54% тәшкил итә. Соңгы дистә елда халыкны азык-төлек һәм финанс белән тәэмин итүдә шәхси ярдәмче хужалыкның роле шактый әһәмиятле булды. Шул ук вакытта, авыл хужалыгы предприятиеләрен реформалаштыруга бәйле рәвештә, күмәк хужалыклар һәм шәхси хужалыклар арасындагы аерманы исәпкә алып, төрле шартларда шәхси ярдәмче хужалыкларның характеры һәм мөмкинлекләре шактый аерыла.

Шәхси ярдәмче хужалык тотучылар үзләренең хужалык эшчәнлегенә процессында фермерлар өчен актуаль булган проблемалар белән очрашалар.

Аларны гомумиләштереп, вак авыл хужалыгы товар житештерүчеләренә хезмәт күрсәтү инфраструктурасының үсмәгәнлегенә буларак бәяләргә мөмкин:

- матди-техник ресурслар, шул исәптән авыл хужалыгы техникасы, инвентарь, авыл хужалыгы продукциясен беренчел эшкәртү өчен җайланмалар һәм башкалар белән тәэмин итү;

- җитештерелгән продукцияне сату өчен отышлы чорга кадәр саклау (склад майданнарын арендау, үз товар складларын төзү);

- авыл хужалыгы продукциясен беренчел эшкәртү;

- җитештерелгән продукцияне сату.

Авылда хезмәткә сәләтле халык саны кимү, аның картаюы, шулай ук яшьләр тарафыннан ярдәм булмау һәм терлекләргә тотуның гамәлдәге технологиясе, эре мөгезле терлекләргә тотуга югары чыгымнар, сөткә сатып алу бәяләре түбән булу - болар барысы да Баулы муниципаль районының шәхси-ярдәмче хужалыкларында эре мөгезле терлекләр баш саны кимүгә китерә.

Шәхси ярдәмче хужалыкларны үстерү һәм эре мөгезле терлекләр санын арттыру максатларында җирле бюджеттан кече фермалар төзү һәм саву аппаратлары сатып алу өчен финанс чаралары бүлеп бирелә. Шулай ук республика бюджетыннан субсидия алуда консультатив ярдәм күрсәтелә. 2018-2021 елларда Татарстан Республикасы бюджеты субсидияләреннән 12 шәхси ярдәмче хужалык файдаланды, субсидия алган мини-фермаларда эре мөгезле терлекләр саны 423 баш тәшкил итә. 2018 елдан башлап мини-фермалар төзү программасында катнашучыларга һәм 3 һәм аннан да күбрәк сыерлы шәхси ярдәмче хужалыклар башлыкларына җирле бюджеттан 45 саву аппараты, 28 шәхси ярдәмче хужалыкларга мини-фермалар төзү өчен 1100 керамзитобет блогы бирелгән.

V. Программаны гамәлгә ашыру сроклары

Программаны гамәлгә ашыру 2022 - 2025 еллар дәвамында ел саен гамәлгә ашырылачак. Программа ел нәтижеләре буенча районның һәм авыл җирлекләренең социаль-иқтисадый үсешә нәтижеләрен исәпкә алып ел саен тәзәтелә ала.

VI. Программа чараларын нигезләү һәм аларны ресурслар белән тәэмин итү

Авыл хужалыгы җитештерүенең динамикалы иқтисадый үсешен, авыл халкының мәшгульлеген тәэмин итүдә хужалык итүнең кече формаларының ролен күтөрү һәм аның тормыш дәрәжәсен яхшырту өчен авыл хужалыгында, шул исәптән авыл хужалыгы продукциясен җитештерүне һәм эшкәртүне оештыру өлкәсендә кече эшкуарлык формаларын алга таба үстерү күздә тотыла. Шуңа бәйле рәвештә, Программаны гамәлгә

ашыру кысаларында шәхси ярдәмче хужалыкларга муниципаль ярдәм чараларын алга таба үстерү күздә тотыла:

- а) терлекчелек продукциясен житештерүне субсидияләү;
- б) авыл кредит, сатып алу, иминият һәм башка кулланучылар кооперативларын булдыруны стимуллаштыру;
- в) шәхси ярдәмче хужалыкларда сөтнең товарлыгын арттыру;
- г) шәхси ярдәмче хужалыкларны терлек азыгы белән тәэмин итү;
- д) кече фермалар төзегәндә гражданның шәхси ярдәмче хужалыкларына чыгымнар өлешен каплау;
- е) үз хужалыгында 3 һәм аннан да күбрәк савым сыеры булган шәхси ярдәмче хужалыкларны һәм гаилә фермаларын (кече фермаларны) индивидуаль саву жайланмалары белән тәэмин итү.

Программа чаралары исемлеге әлеге Программага 1 нче кушымтада бирелгән.

Программа чараларын үтәүгә бюджет акчалары, шулай ук бюджеттан тыш акчалар һәм иганә акчалары хисабына финанс чыгымнары планлаштырыла. Күрсәтелгән чыганақлардан бирелә торган акчалар күләме фараз характерында була һәм, программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыру срокларын һәм этапларын ирешелгән нәтижәләр нигезендә төгәлләштерүне исәпкә алып, билгеләнгән тәртиптә ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.

VII. Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре һәм максатчан индикаторлар (күрсәткечләр)

Программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру түбәндәгеләрне тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- а) авыл хужалыгы житештерүенең нәтижәлелеген күтәрү;
- б) терлекләрнең һәм кошларның продуктивлыгын арттыру нигезендә терлекчелек продукциясен арттыру;
- в) шәхси ярдәмче һәм крестьян-фермер хужалыгының финанс хәлен ныгыту;
- г) икътисадның башка тармакларына карата авыл хужалыгында эшләүче керемнәрне арттыру;
- д) авыл халкының мәшгульлеген арттыру.

«2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының шәхси ярдәмче хужалыкларын үстерү» муниципаль программасы түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

- районның азык-төлек иминлеген тээмин итүдә, товар авыл хужалыгы продукциясен житештерү күләмнәрен арттыруда шәхси ярдәмче хужалыкларның ролен арттырырга;

- Программа ярдәме белән үз хужалыкларын үстерү проектларын гамәлгә ашырган шәхси ярдәмче хужалыклар санын арттырырга (кимендә 15 берәмлеккә);

- сөт юнәлешендәге мөгезле эре терлегенә баш санын 2021 елдагы күрсәткечтән киметмәү һәм шәхси ярдәмче хужалыкларда сөт юнәлешендәге эре мөгезле терлекләр баш санын 2021 елга караганда 5%ка арттыру.

Программаның максаты һәм бурычларын хәл итүгә ирешү өлеге Программага 2 нче кушымтада китерелгән максатчан индикаторлар (күрсәткечләр) белән бәяләнә.

Өлеге күрсәткечләрнең динамикасы башкарылган чараларның нәтижәләгән күрсәтә.

VIII. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру механизмы азык-төлек иминлеге торышын яхшырту, Баулы муниципаль районы авыл халкының тормыш сыйфатын яхшырту, терлекләрнең баш санын арттыру һәм авыл хужалыгы продукциясен житештерү өчен нәтижәле һәм көндәшлеккә сәләтле авыл хужалыгы житештерүен формалаштыруга юнәлдерелгән Программаның чараларын башкаручыларның координацияле гамәлләреннән гыйбарәт.

Баулы муниципаль районы башкарма комитеты Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгәнә аудит үткәрә һәм бюджет акчаларыннан максатчан файдалануны контрольдә тотат.

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышы һәм нәтижәләре Баулы муниципаль районы Башкарма комитетында Баулы муниципаль районы авыл жирлекләре Башлыклары катнашында ел саен карала һәм тикшерелә.

Программаны гамәлгә ашыру турында ел саен Баулы муниципаль районы башлыгына хисап бирелә.

IX. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләгән бәяләү

Программаны гамәлгә ашыру Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләгәнә түбәндәге социаль-икътисадый нәтижәләрен алырга мөмкинлек бирәчәк:

- конкурентлык мохитен үстерү;
- авыл территорияләрен үстерү һәм үзләштерү өчен шартлар тудыру;
- яңа эш урыннары булдыру;

- халыкны сыйфатлы авыл хужалыгы продукциясе белән тээмин итү.

Программаны гамәлгә ашыру шулай ук түбәндәге нәтижеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

- тээмин итү-сату һәм эшкәртү өлкәләрендә авыл хужалыгы кулланучылар кооперациясен үстерү;

- авыл җирлегендә яшәүнең гамәлдәге системасын үстерү һәм саклап калу өчен шартлар тудыру;

- гаилә бизнесына ярдәм итү һәм авыл җирлегендә традицион тормыш рәвешен саклап калу рәвешендә социаль нәтижә алу.

Баулы муниципаль районының шәхси ярдәмче хужалыклары үсешенә Программаның гомуми бәяләмәсе авыл хужалыгы өлкәсендә стратегик максатларга ирешүгә, авыл хужалыгы продукциясен җитештерү һәм сату күләмнәрен арттыруга һәм аның конкуренциягә сәләтлелеген арттыруга, авыл халкының үзмәшгульлеген һәм тормыш дәрәжәсен күтәргә, Баулы муниципаль районы составына керүче авыл җирлекләре территорияләрен үстерүгә ярдәм итәчәк чараларын гамәлгә ашыру юлы белән билгеләнә.

Авыл хужалыгы өлкәсендә тактик һәм стратегик бурычларны хәл итү дәрәжәсен чагылдыра торган күрсәткечләр – шәхси ярдәмче хужалыкларның санын арттыру һәм Баулы муниципаль районы территориясендә авыл хужалыгы продукциясен җитештерү күләмнәрен арттыру.

Программаны гамәлгә ашыру авылда кече хужалыкларны үстерү өчен алшартлар тудырачак.

«2022-2025 елларга Татарстан Республикасы
Баулы муниципаль районының шәхси ярдәмче
хужалыкларын үстерү» муниципаль
программасына 1нче кушымта

«2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының шәхси ярдәмче хужалыкларын үстерү»
муниципаль программасының программа чаралары исемлеге

№ п/п	Чара исеме	Башкаручылар	Финансла у чыганагы	Финанслау суммасы еллар буенча мең сум.				
				2022 ел	2023 ел фараз	2024 ел фараз	2025 ел фараз	барлы гы
1. Хужалык итүнең кече формаларын үстерүне (ЛПХ) стимуллаштыру								
1.1.	3 һәм аннан күбрәк савым сыеры булган шәхси ярдәмче хужалыкларга саву аппаратлары бирү	Баулы муниципаль районы башкарма комитеты (алга таба - БМР башкарма комитеты), Баулы муниципаль районының Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе (алга таба - БМР авыл хужалыгы-идарәсе) (килешү буенча)	жирле бюджет	480,0	-	-	-	480,0
1.2.	Сөт юнәлешендәге кече фермалар төзүдә матди ярдәм күрсәтү	БМР башкарма комитеты, БМР авыл хужалыгы идарәсе (килешү буенча)	жирле бюджет	231,0	-	-	-	231,0
1.3.	Гаилә фермалары төзүдә, шул исәптән жир кишәрлекләрен һәм биналарны рәсмиләштергәндә,	БМР башкарма комитеты, БМР авыл хужалыгы идарәсе	не требуется	-	-	-	-	-

	ярдәм күрсәтү юлы белән авылда эшкуарлыкны үстерүгә консультатив ярдәм күрсәтү	(киләшү буенча)						
1.4.	Яшь фермерларга дәүләт ярдәменә грантлар алуда һәм (яисә) бер мәртәбә ярдәм күрсәтүдә, шулай ук гаилә фермаларын үстерүдә консультатив ярдәм	БМР башкарма комитеты, БМР авыл хужалыгы идарәсе (киләшү буенча)	кирәкми	-	-	-	-	-
2. Авыл халкын һәм авыл учреждениеләрен социаль төзекләндерү һәм аларга ярдәм итү								
2.1.	Авыл хужалыгы ярминкәләре үткөрү	БМР башкарма комитеты, БМР авыл хужалыгы идарәсе (киләшү буенча)	кирәкми	-	-	-	-	-
2.2.	Массакуләм мәгълүмат чаралары аша шәхси ярдәмче хужалыкларга дәүләт ярдәме чаралары турында мәгълүмат житкерү	БМР башкарма комитеты, БМР авыл хужалыгы идарәсе (киләшү буенча)	кирәкми	-	-	-	-	-
Барлыгы:				711,0	-	-	-	711,0

«2022-2025 елларга Татарстан Республикасы
Баулы муниципаль районының шәхси ярдәмче
хужалыкларын үстерү» муниципаль
программасына 2нче кушымта

2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының шәхси ярдәмче
хужалыкларын үстерү буенча төп күрсәткечләр (индикаторлар)

№ п/п	Күрсәткеч исеме	Үлчәү берәмлеге	2021 ел факт	2022 ел бәя	2023 ел фараз	2024 ел фараз	2025 ел фараз
1.	Шәхси ярдәмче хужалыклар саны (ШЯХ)	бер.	6064	6064	6064	6064	6064
2.	Крестьян-фермер хужалыклары саны (КФХ)	бер.	53	53	55	56	57
3.	Эре мөгезле терлекләр саны, барлыгы:	бер.	4100	4240	4320	4410	4490
	шулардан сыерлар	бер.	1560	1580	1595	1615	1640
4.	атлар	бер.	360	362	365	365	365
5.	Сарыклар һәм кәжәләр	бер.	4790	4885	4982	5032	5040
6.	Кошлар	бер.	13500	14500	15000	15500	16500
7.	Умарталыклар	бер.	3650	3675	3700	3720	3750
8.	Шәхси ярдәмче хужалыкларда (ШЯХ) сөт житештерү күләмнәрен арттыру	литр	6430	6740	7064	7417	7780
9.	Шәхси ярдәмче хужалыкларда (ШЯХ) ит житештерү күләмнәрен арттыру	тонна	1140	1150	1160	1170	1180
10.	3 һәм аннан да күбрәк сыер тотучы шәхси ярдәмче хужалыклар саны	бер.	160	162	165	168	171

	(ШЯХ)						
--	-------	--	--	--	--	--	--
